

Tokion Suomi-koulun toimintakertomus lukuvuodelta 2009-2010

1. Yleistä

Tokion Suomi-koulu on täydentävää suomen kielen ja kulttuurin opetusta antava vapaaehtoinen koulu Japanissa. Tokion Suomi-koulu kuuluu Suomi-koulujen maailmanlaajuiseen verkostoon. Tokion Suomi-koulu on voittoa tavoittelematon, rekisteröimätön yhdistys, joka saa osarahoitusta myös Opetushallitukselta Suomesta.

2. Opetuskerrat ja –sisällöt

Lukuvuonna 2009-2010 Tokion Suomi-koulu kokoontui yhteensä kymmenen (10) kertaa, neljä (4) kertaa syyslukukauden 2009 aikana ja kuusi (6) kertaa kevätlukukauden 2010 aikana. Kaikilla koulukerroilla annettiin opetusta kahden (2) tunnin (à 60 min.) ajan. Yhteensä lukuvuoden 2009-2010 aikana annettiin opetusta 20 tuntia (à 60 min.).

Koulu kokoontui Suomi-kirkon tiloissa Nakanon kaupunginosassa Tokiossa lukuun ottamatta yhtä koulukertaa, joka järjestettiin opintoretkenä. Kirkon tiloissa koulun käytössä oli kaksi luokkaa sekä tarvikekaappi.

Jokaisella opetuskerralla oli teema, joka liittyi Suomen kalenterin mukaiseen juhlapäivään. Lukuvuoden 2009-2010 aikana koulupäivien teemat olivat:

Lokakuu: Isänpäivä

Marraskuu 1: Itsenäisyyspäivä

Marraskuu 2: Jouluku

Jouluku: Joulujuhla yhteistyössä Suomi-kain kanssa

Tammikuu: Ystävänpäivä

Helmikuu: Kalevala

Maaliskuu: Pääsiäinen

Huhtikuu: Vappu ja äitienpäivä

Toukokuu 1: Luonto (sekä suomalainen että japanilainen)

Toukokuu 2: Kevätjuhla yhteistyössä Suomi-kain kanssa

Teemoja käsiteltiin pienryhmissä opetustuntien aikana sekä yhteisissä osuuksissa koulupäivän aloituksen ja lopetuksen yhteydessä. Teemoja tuotiin esille myös askartelu- ja oppimistehtävien kautta. Sekä jouluku- että keväťjuhla järjestettiin yhteistyössä Tokiossa toimivan Suomi-kain kanssa. Juhlissa oppilaat esittivät etukäteen harjoittelemansa ohjelmanumerot sekä saivat lukukausitodistukset.

Lukuvuoden 2009-2010 aikana järjestettiin opintoretki, joka toteutettiin ylimääräisen kokoontumiskerran muodossa toukokuussa. Retki oli kaikille oppilaille yhteinen ja myös oppilaiden huoltajille tarjottiin mahdollisuutta osallistua retkeen. Retken kohteena oli Tokiossa sijaitseva Hama-rikyun puisto, joka antoi loistavat puitteet ulkoilemiseen ja monipuolisessa puistomaisemassa oppimiseen. Retken teemana oli luonto ja luonnon tarkkailu ja opetus toteutettiin pienryhmissä. Opetuksen päätteeksi vietettiin yhteinen evästauko ja leikkituokio. Retkeen oltiin erittäin tyytyväisiä ja opintoretkiperinnettä päätettiin jatkaa myös lukuvuonna 2010-2011.

3. Oppilaat, opetusryhmät ja opettajat

Lukuvuoden 2009-2010 alkaessa Tokion Suomi-kouluun ilmoittautui yhteensä 16 oppilasta yhdeksästä (9) perheestä. Kevätlukukauden 2010 aikana kouluun ilmoittautui vielä neljä (4) oppilasta yhteensä kolmesta (3) eri perheestä, joten lukuvuonna 2009-2010 Tokion Suomi-koulussa opiskeli enimmillään 20 oppilasta yhdestätoista (11) perheestä.

Oppilaat jaettiin kahteen (2) pienryhmään ikä- ja taitotasonsa mukaisesti. ”Pienten” ryhmässä opiskeli syyslukukaudella 2009 yhteensä seitsemän (7) oppilasta ja kevätlukukaudella 2010 yhteensä 11 oppilasta. Pienten ryhmässä tutustuttiin suomalaisiin aakkosiin ja äänneisiin, harjoiteltiin kirjainten kirjoittamista sekä leikittiin ja laulettiin suomen kielellä. Oppilailla oli käytössään Otavan kustantama Hauska matka Aapinen sekä Satukustannuksen Väritä oma aapinen. ”Pienten” ryhmää opetti luokanopettaja Eija Pajarinen.

”Isojen” ryhmässä opiskeli sekä syyslukukaudella 2009 että kevätlukukaudella 2010 yhteensä yhdeksän (9) oppilasta. Isojen ryhmässä suomen kieltä harjoiteltiin monilla tavoin: lukemalla, kirjoittamalla, kuuntelemalla ja puhumalla. Jokaisella oppilaalla oli käytössään hänelle räätälöity oppikirja. Otavan kustantamista oppikirjoista ryhmän käytössä olivat Vipusen lukukirja, Vipunen 4 ja 5 sekä Suomi 2: Minä ja arki. Lisäksi ryhmän jäsenille tilattiin tarpeen mukaan tehtäväkirjat. ”Isojen” ryhmää opetti aineenopettaja Anu Visuri maaliskuun loppuun saakka ja huhtikuusta alkaen luokanopettaja Mari Karppanen.

4. Muu toiminta

Tokion Suomi-koulun toiminta pyrittiin toteuttamaan siten, että se tukisi parhaalla mahdollisella tavalla koulun perustehtävää eli opetustyötä. Toimintasuunnitelmassa 2009-2010 määritellyt tavoitteet otettiin muun toiminnan painopisteiksi seuraavasti:

Oppimateriaalin uusiminen

Tokion Suomi-koululla ei ollut aiemmin ajanmukaista oppimateriaalia. Lukuvuoden aluksi kaikille oppilaille tilattiin Otavan kustantama oppikirja tai oppikirjoja joko äidinkielen ja kirjallisuuden tai suomi toisena kielenä kirjasarjojen valikoimista. Oppikirjat räätälöitiin kaikille oppilaille heidän ikä- ja taitotasonsa mukaisiksi. Kaikkiin oppikirjasarjoihin tilattiin myös opettajan materiaalit. Uudet oppikirjat opettajanoppaineen toivat opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen uudenlaista johdonmukaisuutta ja ammattimaisuutta. Samoja oppikirjoja on tarkoituksena käyttää useampien vuosien ajan ja tarvittaessa oppimateriaaleja voidaan kierrättää uusille oppilaille.

Opetussuunnitelman laatiminen

Lukuvuoden 2009-2010 aikana aloitettiin Tokion Suomi-koulun uuden opetussuunnitelman laatiminen. Kevätlukukauden 2010 aikana oppilaiden huoltajille laadittiin kysely, jossa tiedusteltiin mielipiteitä myös opetussuunnitelman sisällöistä ja palautetta koulun toiminnasta. Kyselyn tulosten sekä Suomi-koulujen tuki ry:n materiaalien pohjalta opettajat aloittivat opetussuunnitelman ideoimisen kevätlukukaudella 2010. Opetussuunnitelma on tarkoitettu hyväksyä syyskokouksessa 2010 ja ottaa välittömästi sen jälkeen käyttöön kaikessa Tokion Suomi-koulun suunnittelu- ja opetustyössä.

Omien nettisivujen avaaminen

Tokion Suomi-koulu haki Suomi-Seuralta avustusta uusien kotisivujen julkaisukustannuksiin helmikuun lopussa ja sai avustuksen kesäkuussa. Kevätlukukauden 2010 aikana kotisivuja suunniteltiin ja palveluntarjoajaksi valikoitui Kotisivukone.fi helppokäyttöisyytensä vuoksi. Uudet kotisivut julkaistaan syyslukukauden 2010 alkaessa ja sivujen laadinnasta raportoidaan Suomi-Seuralle.

Hallinnon kehittäminen

Lukuvuonna 2009-2010 Tokion Suomi-koulun hallintoa kehitettiin monin tavoin. Syys- ja kevätkokousjärjestelmää selkeytettiin siten, että jatkossa syyskokouksessa käsitellään toimintasuunnitelma ja tilinpäätös ja kevätkokouksessa toimintasuunnitelma, talousarvio sekä valitaan puheenjohtaja, rahastonhoitaja, johtokunnan jäsenet sekä tilintarkastaja ja varatilintarkastaja seuraavalle lukuvuodelle. Uutta kokousjärjestystä noudatettiin jo kevätkokouksessa 2010. Lukuvuoden aikana selvitettiin myös mahdollisuutta rekisteröidä Tokion Suomi-koulun yhdistysrekisteriin Suomeen. Selvityksen tuloksena päätös rekisteröinnistä tullaan tekemään syyskokouksessa 2010.

Yhteistyötä puheenjohtajan ja rahastonhoitajan välillä tiivistettiin. Kevätkokouksessa 2010 valittu tilintarkastaja tarkasti myös lukuvuoden 2009-2010 tuloslaskelman, taseen ja laati tilintarkastuskertomuksen syyskokousta 2010 varten.

Kevätkokouksessa 2010 valittiin Tokion Suomi-koululle uusi johtokunta, jossa on puheenjohtajan ja rahastonhoitajan lisäksi kuusi (6) jäsentä. Johtokunnan valinnalla pyritään jämäköittämään Tokion Suomi-koulun hallintoa, päätöksentekoa sekä sitouttamaan oppilaiden huoltajia toimintaan mukaan.

Uusien toimitilojen kartoittaminen

Oppilasmäärän kasvaessa Suomi-kirkon tilat alkoivat käydä ahtaiksi lukuvuoden 2009-2010 aikana. Uusia toimitiloja kartoitettiin sekä opettajien että oppilaiden huoltajien toimesta. Uusia toimitiloja tiedusteltiin suurlähetystöstä, Tokion kaupunginosien julkisista tiloista sekä Tokiossa toimivista kansainvälisistä kouluista. Toukokuussa 2010 uudet toimitilat löytyivät Hiroosta, läheltä suurlähetystä. Arisunomori on vanhusten palvelutalo, mutta vuokraa tilojaan myös ulkopuolisille. Tarjolla on kolme luokkahuonetta, jotka soveltuvat hyvin Tokion Suomi-koulun käyttöön. Kevätkokouksessa 2010 päätettiin siirtyä lukuvuodeksi 2010-2011 uusiin tiloihin.

Yhteistyö muiden Suomi-koulujen, Suomi-koulujen tuki ry:n ja Suomi-Seuran kanssa

Lukuvuoden 2009-2010 aikana liitettiin Suomi-koulujen tuki ry:n jäseneksi, joka toimii Suomi-koulujen kattojärjestönä. Opetushallitus ulkoisti Suomi-koulujen toiminta-avustusten myöntämisen Suomi-Seuralle, joten lokakuussa 2009 haettu toiminta-avustus suunnattiin Suomi-Seuralle. Tokion Suomi-koulu on ollut aktiivisesti yhteydessä Suomi-Seuraan sekä toiminta-avustuksen myöntämisperusteiden että uusien kotisivujen laadintaan haetun erityisapurahahakemuksen sekä Suomi-koulujen toiminnan tiimoilta. Suomi-koulujen tuki ry:hyn on pidetty yhteyksiä erityisesti yhdistykseen liittymisen, opettajien jäsenalueen sekä hallintotoiminnan osalta.

Lukuvuonna 2009-2010 Tokion Suomi-koulu aloitti myös uuden yhteistyömuodon: kirjeenvaihtotoiminnan toisen Suomi-koulun kanssa. Kööpenhaminan Suomi-koululaiset kirjoittivat ja lähettivät kirjeet, joihin Tokion Suomi-koululaisten vastasivat. Kööpenhaminan Suomi-koulun kanssa oli sovittu, että kirjeenvaihto tehdään kertakokeiluna. Myönteisen palautteen perusteella kirjeenvaihtotoimintaa jatketaan muiden Suomi-koulujen sekä mahdollisesti Suomessa toimivien koulujen kanssa.

Talous

Lukuvuonna 2009-2010 Suomi-Seuran myöntämän, Opetushallituksen toiminta-avustuksen suuruus oli hieman edellisvuotta suurempi. Se ei kuitenkaan ollut täysin myöntämisperusteiden mukainen, joten toiminta-avustuksen myöntämiseen vaadittiin perusteluja Suomi-Seuralta. Jatkossa koulun toimintaa kehitetään siihen suuntaan, että se näkyy myönteisenä kehityksenä myös toiminta-avustuksissa. Vuosittaisen tuen lisäksi kartoitettiin muita mahdollisuuksia saada avustusta Tokion Suomi-koulun toimintaan, sekä Suomesta käsin että Tokiossa toimivien yritysten kautta. Kevätlukukaudella 2010 kehiteltiin idea koulukummeista, jotka voisivat olla yrityksiä tai yksityishenkilöitä. Koulukummius olisi maksullista toimintaa ja näin parantaisi Tokion Suomi-koulun toimintakykyä taloudellisesti. Koulukummitoiminta hyväksyttiin kevätkokouksessa 2010 ja sitä ryhdytään toteuttamaan lukuvuoden 2010-2011 aikana. Lukuvuosi 2009-2010 oli taloudenhoidon näkökulmasta tiukka vuosi, sillä menoja lisäsivät aikaisempia vuosia huomattavasti suuremmat oppimateriaalihankinnat.